Հ.Մ.Ը.Մ.-ի

Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու

Շրջանի

Ներքին

Ծրագիր – Կանոնագիր

2004

ԾՐԱԳԻՐ

ԱՆՈՒՆ

Միութիւնս կը կոչուի Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ. եւ սկաուտներ: Անգլերէնով HOMENETMEN.

ՆՊԱՏԱԿ

Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան (Հ.Մ.Ը.Մ.) նպատակն է պատրաստել ֆիզիքապէս տոկուն, իմացական եւ հոգեկան բարձր արժանիքի տէր հայեր եւ տիպար քաղաքացիներ,

Ա. Սորվեցնելով ըլլալ չարքաշ եւ արի, ազգասէր եւ հայրենասէր, օրինապահ եւ կարգապահ,

Բ. Զարգացնելով պարտականութեան գիտակցութիւն, պատասխանատուութեան եւ պատուի զգացումներ, համերաշխութեան եւ փոխադարձ օգնութեան ոգի,

Գ. Համակելով միտքն ու սիրտը մարզական ազնուագոյն ոգիով:

ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Հ.Մ.Ը.Մ.-ը իր նպատակը կ՚իրագործէ

Ա. Սկաուտութեամբ

Բ. Ընդհանուր մարմնակրթանքով եւ մարզախաղերով

Գ. Դասախօսութիւններով եւ հրապարակային ձեռնարկներով

Դ. Հրատարակութիւններով

Ե. Ակումբներով եւ մարզարաններով

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՅՕԴ 1(ը.կ. 1).- Հ.Մ.Ը.Մ.-ին կրնայ անդամակցիլ ամէն հայ անհատ, առանց սեռի եւ դաւանանքի խտրութեան, երբ կ՚ընդունի Միութեան Ծրագիր-Կանոնագիրը եւ կ՚ենթարկուի անոր կանոններուն եւ որոշումներուն:

ՅՕԴ. 2(ը.կ. 2).- Միութեան անդամակցելու տրամադիր անհատը պէտք է գրաւոր դիմում կատարէ իր բնակած վայրի Հ.Մ.Ը.Մ.-ի մասնաճիւղի վարչութեան, նուազագոյնը երկու տարուան երկու Հ.Մ.Ը.Մ.-ականներու երաշխաւորութեամբ:

ՅՕԴ. 3(ը.կ. 3).- Թեկնածուն Հ.Մ.Ը.Մ.-ի անդամ կը դառնայ մասնաճիւղի վարչութեան համաձայնութեամբ:

ՅՕԴ. 4(ը.կ. 4).- Իւրաքանչիւր անդամ կը կատարէ իր բարոյական եւ նիւթաբարոյական պարտաւորութիւնները հանդէպ Միութեան:

ՅՕԴ. 5(ը.կ. 5).- Հ.Մ.Ը.Մ.-ական մը չի կրնար մաս կազմել մարզական եւ սկաուտական այլ միութիւններու: Այլ խումբերու մասնակցութեան պարագան կը կարօտի Շրջանային, մեկուսի կամ մասնաճիւղի վարչութեան հաւանութեան (ըստ շրջանի ներքին կանոնագրութեան):

ՅՕԴ. 6(ը.կ. 6).– Շրջանէ շրջան, կամ մասնաճիւղէ մասնաճիւղ փոխադրուող անդամ մը պարտի ներկայացնել իր միութենական հաստատագիրը, տրուած մասնաճիւղի վարչութեան եւ վաւերացուած մեկուսի կամ շրջանային վարչութեան կողմէ:

ՅՕԴ. 7(ը.կ. 7).- Անդամ մը չի կրնար միաժամանակ մաս կազմել նոյն մարզի, նոյն բնոյթի պատկանող ստորադաս եւ գերադաս յանձնախումբերու:

ԺՈՂՈՎՆԵՐ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՅՕԴ. 8(ը.կ. 8).- Հ.Մ.Ը.Մ.-ը ունի հետեւեալ ժողովները.
Ա. Մասնաճիւղի Անդամական Ընդհանուր Ժողով,
Բ. Մեկուսի Շրջանի Անդամական Ընդհանուր Ժողով,
Գ. Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողով,
Դ. Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողով:

ՅՕԴ. 9(ը.կ. 9).- Վերոյիշեալ ժողովներէն համապատասխան կարգով կը բխին հետեւեալ մարմինները.-
Ա. Մասնաճիւղի Վարչութիւն
Բ. Մեկուսի Շրջանի Վարչութիւն
Գ. Շրջանային Վարչութիւն
Դ. Կեդրոնական Վարչութիւն:

ՅՕԴ. 10(ը.կ. 10).- Ժողովներու եւ Վարչութիւններու որոշումները կը տրուին ձայներու պարզ մեծամասնութեամբ: Բացառութիւն կը կազմեն Կանոնագրով նախատեսուած պարագաները (Տեսնել՝ Յօդուած 30Ա. 42 Ծանօթ, 62 եւ 96):

ՅՕԴ. 11(ը.կ. 11).- Վարչութիւն մը լուծուած կը համարուի, եթէ իր նստաշրջանի ընթացքին կորսնցնէ իր կազմի մեծամասնութիւնը:
Նման պարագայի վարչութիւնը պարտաւոր է հրաւիրել զինք ընտրող ժողովը՝ առ ի տնօրինութիւն:

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՅՕԴ. 12(ը.կ. 12).- Նուազագոյնը 18 տարիքը բոլորած տասնհինգ անհատներ հաշուող խմբաւորում մը կրնայ կազմել Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղ մը: Նորաստեղծ մասնաճիւղը օրինական կը նկատուի, երբ կը ստանայ գերադաս վարչութեան վաւերացումը:

ՅՕԴ. 13(ը.կ. 13).- Իւրաքանչիւր քաղաք կ'ունենայ միայն մէկ մասնաճիւղ: Անհրաժեշտութեան պարագային Շրջանային Վարչութեան արտօնութեամբ կարելի է ստեղծել մէկէ աւելի մասնաճիւղ:

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

ՅՕԴ. 14(ը.կ. 14).- Մասնաճիւղի Անդամական Ընդհանուր Ժողովը (վարչութեան գործունէութեան քննարկում եւ ընտրութիւն) կը գումարուի տարին մէկ անգամ: Անհրաժեշտ առիթներով կարելի է Անդամական Ընդհանուր Ժողովներ գումարել:

Ծանօթ.–(Ներքին Կ.)

Ա. Մասնաճիւղի Անդամական Ժողովները կը գումարուին առնուազն երկու անգամ: Մասնաճիւղի Վարչութեան գործունէութեան քննարկումը կը կատարուի Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովէն առաջ իսկ ընտրութիւնը Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովէն ետք:

Բ. Վարչութիւնը պարտաւոր է բոլոր անդամներու տեղեկացնել Անդամական Ընդհանուր Ժողովի օրակարգը:

ՅՕԴ. 15(ը.կ. 15).- Մասնաճիւղի Անդամական Ընդհանուր Ժողովներուն իրաւասու ձայնով կրնան մասնակցիլ Միութեան մէջ առնուազն վեց ամիս անդամակցութիւն ունեցող տասնըութ տարիքը բոլորած եւ նիւթական պարտաւորութիւնները կատարած անխտիր բոլոր անդամ անդամուհիները:

ՅՕԴ. 16(ը.կ. 16).- Մասնաճիւղի Անդամական Ընդհանուր Ժողովները օրինաւոր կը նկատուին, երբ իրաւասու ձայնի իրաւունք ունեցող անդամներուն մեծամասնութիւնը ներկայ է:

Ծանօթ.– Մեծամասնութիւն չգոյանալու պարագային Անդամական երկրորդ Ընդհանուր Ժողովին ներկաներու թիւը մեծամասնութիւն կը նկատուի: Վարչութիւնը պարտաւոր է բոլոր անդամները տեղեակ պահել Անդամական Ընդհանուր Ժողովի գումարումէն եւ անհրաժեշտ պարագային յետաձգումէն:

ՅՕԴ. 17.- Անդամական Ընդհանուր Ժողովը, որուն մասնաճիւղի վարչութիւնը հաշուետու է-

Ա. Կը լսէ ու կը գնահատէ մասնաճիւղի վարչութեան տեղեկագրով ներկայացուած բարոյական եւ նիւթական գործունէութիւնը:

Բ. Կու տայ որոշումներ եւ կ'ընէ թելադրանքներ մասնաճիւղի գործունէութեան շուրջ:

Գ. Կ'ընտրէ մասնաճիւղի վարչութիւն:

Դ. Ի հարկին կ'ընտրէ կանոնագրի սահմանած թիւով ներկայացուցիչներ, Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին համար:

Ե. Կ'ընտրէ հաշուեքննիչ եւ արխիւային մարմին:

Զ.(Ներքին կ.) Ընտրեալ ներկայացուցիչները պարտաւոր են, զեկուցելու ներկայացուցչական ժողովի որոշումները, Մասնաճիւղի Անդամական Ժողովին:

ՇՐՋԱՆ

ՅՕԴ. 18(ը.կ. 18).- Շրջան կը համարուի այն նահանգը, երկիրը կամ երկիրները, որոնք ունին առնուազն 3 մասնաճիւղեր, եւ որոնք միասնաբար կը հաշուեն նուազագոյնը 250 անդամ:

ՅՕԴ. 19(ը.կ. 19).- Շրջանը կը գործէ Ներքին Կանոնագրութեամբ:

ՅՕԴ. 20(ը.կ. 20).- Շրջանը կը ղեկավարուի Շրջանային Վարչութեամբ, ընտրուած Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովէն եւ վաւերացուած՝ Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՅՕԴ. 21(ը.կ. 21).- Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովը շրջանի մը գերագոյն ժողովն է, որ կը գումարուի նուազագոյնը երկու տարին անգամ մը:

Ծանօթ 1.- Շրջանները պարտին գումարումէն նուազագոյնը մէկ ամիս առաջ տեղեակ պահել Կեդրոնական Վարչութիւնը իրենց Անդամական Ընդհանուր Ժողովներուն (մեկուսիներու պարագային) գումարման մասին. նամակին կցելով ժողովի կապուած օրահարցերը:

Ծանօթ 2.- Շրջանային կամ մեկուսի շրջան կը գումարէ յատուկ ժողով (Անդամական Ընդհանուր Ժողով - Շրջանային ներկայացուցչական Ժողով) այն պարագային երբ Կեդրոնական վարչութենէն ստացած է Պատգամաւորական Ժողովի օրակարգը:

ՅՕԴ. 22(ը.կ. 22).- Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովը օրինաւոր կը նկատուի, երբ ներկայ է մասնաճիւղերու պարզ մեծամասնութիւնը, եւ նաեւ ձայնի իրաւունք ունեցող ներկայացուցիչներու՝ պարզ մեծամասնութիւնը:

ՅՕԴ. 23(ը.կ. 23).- Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին իրաւասու ձայնով կը մասնակցին՝

Ա. Մասնաճիւղերու ընտրուած ներկայացուցիչները:
Բ. Մասնաճիւղերու վարչութիւններէն մէկական ներկայացուցիչ:
Գ. Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչը:
Դ. Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուիչը:

ՅՕԴ. 24(ը.կ. 24).- Մասնաճիւղերու ընտրելի ներկայացուցիչներու թիւը կը ճշդուի հետեւեալ ձեւով.-

Ա. Մինչեւ 25 անդամ ունեցող մասնաճիւղ մը՝	1 ներկայացուցիչ
Բ. 26-50 անդամ ունեցողը՝	2 ներկայացուցիչ
Գ. 51-75 անդամ ունեցողը՝	3 ներկայացուցիչ
Դ. 76-100 անդամ ունեցողը՝	4 ներկայացուցիչ
Ե. 101-150 անդամ ունեցողը՝	5 ներկայացուցիչ
Զ. 151-200 անդամ ունեցողը՝	6 ներկայացուցիչ
Է. 201-500 անդամ ունեցողը՝	7 ներկայացուցիչ
Ը. 501-800 անդամ ունեցողը՝	8 ներկայացուցիչ
Թ. 801-1200 անդամ ունեցողը՝	9 ներկայացուցիչ
Ժ. 1200էն ետք Իւրաքանչիւր 500 անդամի՝	1 ներկայացուցիչ

ՅՕԴ. 25(ը.կ. 25).- Մասնաճիւղ մը, Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին մասնակցութիւնը պայմանաւորուած է նիւթական պարտականութեան լրիւ կատարումով:

ՅՕԴ. 26(ը.կ. 26).- Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին խորհրդակցական ձայնով եւ ի պաշտօնէ կը մասնակցին.-

Ա. Շրջանային Վարչութեան մնացեալ անդամները:
Բ. Շրջանային Խորհուրդներէն եւ Շրջանային Յանձնախումբերէն մէկական ներկայացուցիչ:
Գ. Շրջանային ընդհանուր խմբապետ/Խմբապետուհին:
Դ. Շրջանային խմբապետն ու Խմբապետուհին:

ՅՕԴ. 27(ը.կ. 27).- Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին կը հրաւիրուին Խորհրդակցական ձայնով անդամներ, իրաւասու ձայնով մասնակցողներու թիւին մէկ չորրորդ

համեմատութեամբ: Հրաւիրեալներուն կէսը կ՚ընտրուի Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին կողմէ եւ մնացեալ կէսը կը հրաւիրուի Շրջանային Վարչութեան կողմէ:

ՅՕԴ. 28(ը.կ. 28).- Անհրաժեշտ պարագային, կրնայ արտակարգ Շրջանային Ժողով գումարուիլ Կեդրոնական Վարչութեան կամ Շրջանային Վարչութեան հրաւէրով եւ կամ մասնաճիւղերու վարչութիւններու առաջարկով: Վերջինի պարագային, երբ Վարչութիւն մը պատճառաբանուած ձեւով արտակարգ Շրջանային Ժողովի առաջարկ ներկայացնէ, Շրջանային Վարչութիւնը պարտաւոր է այս առաջարկը փոխանցել միւս մասնաճիւղերու վարչութիւններուն՝ առնելու համար անոնց կարծիքը: Երբ մասնաճիւղերու վարչութիւններու 2/3 համեմատութիւնը համաձայն գտնուի առաջարկին, Շրջանային Վարչութիւնը պարտի արտակարգ Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողով գումարել:

ՅՕԴ. 29(ը.կ. 29).- Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովը՝

Ա. Կը լսէ մասնաճիւղերու վարչութիւններու երկամեայ գործունէութեանց միացեալ եւ ամփոփ նիւթաբարոյական տեղեկագիրը:

Բ. Կը քննէ եւ կը գնահատէ շրջանաւարտ Շրջանային Վարչութեան գործունէութիւնը:

Գ. Կը ճշդէ յառաջիկայ շրջանի գործունէութեան ուղեգիծը:

Դ. Կը քննէ եւ կը լուծէ շրջանին մէջ առկախ մնացած հարցերը:

Ե. Ի հարկին կը վերամշակէ շրջանի Ներքին Կանոնագիրը:

Զ. Կը պատրաստէ Շրջանային Վարչութեան նախահաշիւը եւ Կ՚որոշէ մասնաճիւղերու ցենզը:

Է. Կ՚ընտրէ Շրջանային Վարչութեան:

Ը. Ի հարկին՝ կ՚րնտրէ Կանոնագրի սահմանած թիւով պատգամաւորներ՝ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին համար:

ՅՕԴ. 30(ը.կ. 30).-

Ա. Ներքին Կանոնագրի վերաբերող յօդուածներուն քուէարկութիւնը կը կատարուի ձայներու երկու երրորդ մեծամասնութեամբ:

Բ. Ներքին Կանոնագրի բարեփոխութիւնները ի զօրու կը դառնան Կեդրոնական Վարչութեան վաւերացումէն ետք միայն:

ՅՕԴ. 31(ը.կ. 31).- Ժողովը կրնայ հիմնական փոփոխութիւններ մտցնել Ներքին Կանոնագրին մէջ, պայմանով որ փոփոխութեան առաջարկները, առնուազն երեք ամիս առաջ յանձնուած ըլլան բոլոր մասնաճիւղերուն եւ Անդամական Ընդհանուր Ժողովներու քննութեան:

ՅՕԴ. 32(ը.կ. 32).- Այն շրջանը, ուր Շրջանային Վարչութիւն գոյութիւն չունի, կը կոչուի Մեկուսի Շրջան, եւ կ՚ունենայ իր ներքին կանոնագիրը, որ կը վաւերացուի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

ՅՕԴ. 33(ը.կ. 33).- Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովը Հ.Մ.Ը.Մ.-ի գերագոյն ժողովն է: Անոր որոշումները պարտադիր են Հ.Մ.Ը.Մ.-ի
բոլոր ժողովներուն, մարմիններուն եւ անդամներուն: Կը գումարուի չորս տարին անգամ մը:

ՅՕԴ. 34(ը.կ. 34).- Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին իրաւասու ձայնով կը մասնակցին՝

Ա. Շրջաններու ընտրուած պատգամաւորները (տեսնել Յօդ.37),

Բ. Մեկուսի շրջաններու ընտրուած պատգամաւորները (տեսնել Յօդ.37),

Գ. Շրջանային եւ մեկուսի վարչութիւններէ մէկական ներկայացուցիչ,

Դ. Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչը:

Ծանօթ.– Մեկուսի Շրջան մը եթէ հարիւրէ նուազ անդամ ունի կու տայ մէկ ներկայացուցիչ, որ կ՛ընտրուի անդամական ընդհանուր ժողովէն:

ՅՕԴ. 35(ը.կ. 35).- Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին խորհրդակցական ձայնով եւ ի պաշտօնէ կը մասնակցին՝

Ա. Կեդրոնական Վարչութեան մնացեալ անդամները,

Բ. Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ, քառամեայ շրջանի մը համար, նշանակուած յանձնախումբերէն եւ խորհուրդներէն մէկական ներկայացուցիչներ:

ՅՕԴ. 36(ը.կ. 36).- Պատգամաւորական ընդհանուր ժողովին կը հրաւիրուին խորհրդակցական ձայնով անդամներ, իրաւասու ձայնով մասնակցողներու թիւին վարչութեան կողմէ՝ հիմնուելով շրջաններէ եւ մեկուսի շրջաններէ եկած խորհրդակցական ձայներու թիւին մէկ չորրորդը իր կողմէ նշանակել

ՅՕԴ. 37(ը.կ. 37).- Պատգամաւորական ընդհանուր ժողովին մասնակցող Պատգամաւորներու թիւը կը ճշդուի հետեւեալ ձեւով-

Ա. 100-250 անդամ	1 Պատգամաւոր
Բ. 251-500 անդամ	2 Պատգամաւոր
Գ. 501-750 անդամ	3 Պատգամաւոր
Դ. 751-1000 անդամ	4 Պատգամաւոր

Ե. Յաւելեալ Իւրաքանչիւր հազար անդամի համար՝ մէկ պատգամաւոր:
Վերջին 500 անդամէն աւելին կ՛իյնայ հազարի իրաւունքին մէջ:

ՅՕԴ. 38(ը.կ. 38).- Շրջանի մը, Պատգամաւորական ընդհանուր ժողովին, մասնակցութիւնը պայմանաւորուած է նիւթական պարտաւորութեան լրիւ կատարումով:

ՅՕԴ. 39(ը.կ. 39).-

Ա. Շրջանները Պատգամաւորական ընդհանուր ժողովին կը մասնակցին իրենց շրջանի պատգամաւորներով, որոնք պարտին ունենալ լիազօրագրեր, վաւերացուած զիրենք ընտրող ժողովներու դիւաններու կողմէ:

Բ. Շրջանները եւ մասնաճիւղերը Պատգամաւորական ընդհանուր ժողովին կը մասնակցին իրենց ընտրած ներկայացուցիչներով, որոնք պարտին ունենալ լիազօրագրեր, վաւերացուած համապատասխան վարչութեանց դիւաններուն կողմէ:

ՅՕԴ. 40(ը.կ. 40).- Պատգամաւորական ընդհանուր ժողովին պատգամաւոր կրնայ ընտրուիլ առնուազն տասը տարի անընդմէջ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի մաս կազմած անդամ մը:

ՅՕԴ. 41(ը.կ. 41).- Պատգամաւորական ընդհանուր ժողովը օրինաւոր կը նկատուի, երբ ներկայ են շրջաններու եւ իրաւասու ձայնով պատգամաւորներու պարզ մեծամասնութիւնը:

ՅՕԴ. 42(ը.կ. 42).- Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովը՝

Ա. Կը լսէ շրջանային եւ մեկուսի շրջաններու վարչութեանց քառամեայ գործունէութեանց ամփոփ տեղեկագրերը:

Բ. կը քննէ եւ կը գնահատէ շրջանաւարտ կեդրոնական վարչութեան բարոյական եւ նիւթական գործունէութիւնը:

Գ. Կը ճշդէ միութեան յառաջիկայ շրջանի ընդհանուր գործունէութեան ուղեգիծը:

Դ. Կը կազմէ կեդրոնական վարչութեան պիւտճէի նախահաշիւը եւ կը կատարէ շրջաններու ցենզի բաշխումը:

Ե. Ի հարկին կը վերամշակէ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի ընդհանուր Ծրագիր- Կանոնագիրը:

Զ. Կը քննէ եւ կը լուծէ շրջանի մը մէջ առկախ մնացած հարցերը:

Է. Կ'ընտրէ կեդրոնական Վարչութիւն:

Ծանօթ.- Կանոնագրի վերաբերեալ յօդուածներու քուէարկութիւնը կը կատարուի ձայներու երկու երրորդի մեծամասնութեամբ:

ՅՕԴ. 43(ը.կ. 43).- Պատգամաւորական ընդհանուր ժողովը կրնայ հիմնական փոփոխութիւններ մտցնել Հ.Մ.Ը.Մ.-ի ընդհանուր Ծրագիր-Կանոնագրին մէջ, պայմանով, որ փոփոխութեան առաջարկները առնուազն վեց ամիս առաջ յանձնուած ըլլան բոլոր շրջաններու եւ մեկուսի շրջաններու վարչութիւններուն եւ ժողովներուն քննութեան կեդրոնական վարչութեան միջոցով:

ՅՕԴ. 44(ը.կ. 44).- Ճշդուած ժամանակէն առաջ բացառիկ Պատգամաւորական ընդհանուր ժողով կրնայ գումարուիլ՝

Ա. Կեդրոնական վարչութեան պահանջով,

Բ. Շրջաններու եւ մեկուսի շրջաններու երկու երրորդի առաջարկով:

Ծանօթ.- Երկրորդ պարագային, Շրջանային կամ մեկուսի շրջանի վարչութիւն մը, Պատգամաւորական ընդհանուր ժողով գումարելու իր հիմնաւորեալ առաջարկը վաւերացնել տալէ ետք շրջանային ներկայացուցչական կամ մեկուսի շրջանի անդամական ընդհանուր ժողովին կողմէ, զայն կը փոխանցէ Կեդրոնական Վարչութեան, որ իր կարգին՝ այս առաջարկը, իր նկատողութիւններով, կը յղէ շրջաններուն եւ մեկուսի շրջաններուն առնելու համար անոնց տեսակէտը այս մասին: Ունենալէ ետք բոլոր շրջաններու եւ մեկուսի շրջաններու երկու երրորդի գրաւոր հաւանութիւնը բացառիկ Պատգամաւորական ընդհանուր ժողով գումարելու մասին՝ կեդրոնական վարչութիւնը կը հրաւիրէ Պատգամաւորական ընդհանուր ժողով:

ՅՕԴ. 45(ը.կ. 45).- Շրջաններ եւ մեկուսի շրջաններ կ'ունենան իրենց ներքին կանոնագիրը, համաձայն շրջանի պայմաններուն, հաստատուած համապատասխան ժողովներու ընթացքին, եւ վաւերացուած Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅՕԴ. 46 .- Իւրաքանչիւր մասնաճիւղ կ'ունենայ իր Վարչութիւնը, բաղկացած 5, 7, 9 կամ 11 անդամներէ: Կ'ընտրուի Անդամական Ընդհանուր Ժողովէն, մէկ տարուան համար, Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովէն անմիջապէս վերջ: Կ'ընտրուի գաղտնի քուէարկութեամբ եւ ձայներու պարզ մեծամասնութեամբ:

ՅՕԴ. 47.- Վարչութեան անդամ կրնայ ընտրուիլ 18 տարիքը լրացուցած այն Հ.Մ.Ը.Մ.-ականը, որ առնուազն երկու տարի անդամակցած է միութեան, եւ նախապէս նուազագոյնը մէկ տարի մաս կազմած է մասնաճիւղի մը, խորհուրդի կամ յանձնախումբի մը:

Ծանօթ.– Նորակազմ Մասնաճիւղի պարագային մէկ տարի անդամակցութիւն:

ՅՕԴ. 48.- Մասնաճիւղի Վարչութեան կազմը կը վաւերացուի Շրջանային Վարչութեան կողմէ:

ՅՕԴ. 49.- Մասնաճիւղի Վարչութիւնը կը վարէ մասնաճիւղի միութենական գործերը ընդհանուր Ծրագիր Կանոնագրի եւ Շրջանի ներքին կանոնագրի տրամադրութեանց եւ Պատգամաւորական Ընդհանուր եւ շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովներու սահմանին մէջ:

ՅՕԴ. 50.– Մասնաճիւղի վարչութիւնն է պաշտօնական կապը իր անդամներուն, Արեւելեան Շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.–ի մասնաճիւղերուն եւ իր գաղութին կամ նահանգին այլ կազմակերպութիւններուն միջեւ:

ՅՕԴ. 51. - Վարչութիւնը կը նշանակէ Սկաուտական Խորհուրդը, որ կը վարէ մասնաճիւղի սկաուտական գործունէութիւնը:

ՅՕԴ. 52.- Վարչութիւնը, մասնաճիւղի գործերու ղեկավարութեան դիւրացման համար, կը նշանակէ զանազան յանձնախումբեր իր անմիջական հսկողութեանը տակ եւ իր պատասխանատուութեամբ:

ՅՕԴ. 53.- Վարչութիւնը հաւաքաբար համարատու է մասնաճիւղի Անդամական Ընդհանուր Ժողովին եւ Շրջանային Վարչութեան:

ՅՕԴ. 54.- Վարչութիւնը կ'ունենայ իր կնիքը, որ կը պատրաստուի ու կը տրամադրուի Շրջանային Վարչութեան կողմէ:

ՅՕԴ. 55.-Իր շրջանի աւարտին, Մասնաճիւղի Վարչութիւնը կանոնաւոր կերպով, Շրջանային Վարչութեան կ'ուղարկէ

ա) Վարչական ժողովներու նիստերու եւ անդամական ընդհանուր ժողովներու ատենագրութիւնները:

բ) Մասնաճիւղի միամեայ նիւթաբարոյական տեղեկագիրը եւ մասնաճիւղի ժողովի ատենագրութիւնը:

ՅՕԴ. 56.- Վարչութիւնը պարտաւոր է Շրջանային Վարչութեան ուղարկել իր տարեկան ցենզը, որը կ'որոշուի Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին կողմէ:

ՅՕԴ. 57.- Վարչութիւնները պատասխանատու են Շրջանային Վարչութեան որոշումներուն եւ հրահանգներուն լրիւ գործադրութեան:

ՅՕԴ. 58.- Ժամանակի ընթացքին վարչութենէն դադրած անդամներուն տեղ Մասնաճիւղի վարչութիւնը կ'ամբողջացնէ իր կազմը Շրջանային Վարչութեան հաւանութեամբ:

ՅՕԴ. 59.- Հայ Դատի Ամառնային փորձավարժի թեկնածուի, (18 տարեկան համալսարանական աշակերտ) մասնակցելու սակը ինչ որ է,
բաժնուի տասը մասնաճիւղերու վրայ եւ անպայման եւ անպայման փորձել թեկնածու ուղարկել: Իսկ հակառակ պարագային թեկնածու չըլլալու, այդ գումարին կէսը ղրկուի Հայ Դատին, իսկ միւս կէսը թողնել յաջորդ տարուայ:

ՅՕԴ. 60.-Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.-ական խաղեր 2005 եւ Համա Հ.Մ.Ը.Մ.-ական Ընդհանուր Բանակում 2006

ա) Իւրաքանչիւր մարզիկ/սկաուտ պարտի վճարել $500:

Բ) Մասնաճիւղը պարտի վճարել մօտ $500 իւրաքանչիւր մարզիկ/ սկաուտի համար:

Ծանօթ՝.– Մասնաճիւղի Վարչութիւնը պարտաւոր է ունենալու իր կանոնաւոր արխիւները ու նիւթական տոմարները:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅՕԴ. 61 (ը.կ. 46).- Իւրաքանչիւր Շրջան կ’ունենայ իր Շրջանային Վարչութիւնը, բաղկացած 5, 7, 9 կամ 11 անդամներէ: Կ’ընտրուի Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին կողմէ, երկու տարուան համար, գաղտնի քուէարկութեամբ եւ ձայներու պարզ մեծամասնութեամբ:

ՅՕԴ. 62 (ը.կ. 47).- Շրջանային Վարչութեան անդամ կրնայ ընտրուիլ երեք տարուան Հ.Մ.Ը.Մ.-ական մը, որ նախապէս նուազագոյնը մէկ տարի մաս կազմած է մասնաճիւղի մը վարչութեան, շրջանային խորհուրդի մը կամ շրջանային յանձնախումբի մը:

ՅՕԴ. 63 (ը.կ. 48).- Որեւէ պատճառով դադրող վարչական անդամ մը փոխարինելու համար, Շրջանային Վարչութիւնը կ’ամբողջացնէ իր կազմը՝ Կեդրոնական Վարչութեան հաւանութեամբ:

ՅՕԴ. 64 (ը.կ. 49).- Շրջանային Վարչութեան անդամ մը կրնայ ընտրուիլ երկու յաջորդական շրջաններու համար, ապա մէկ շրջան դադարէ մը վերջ միայն, կրնայ վերընտրուիլ նոյն հերթականութեամբ:

ՅՕԴ. 65 (ը.կ. 50).- Շրջանային Վարչութեան կազմը կը վաւերացուի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

ՅՕԴ. 66 (ը.կ. 51).- Շրջանային Վարչութիւնը կը վարէ շրջանի մը միութենական գործերը Ընդհանուր եւ Ներքին Կանոնագրի տրամադրութեանց եւ Պատգամաւորական Ընդհանուր ու Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովներու որոշումներու սահմանին մէջ: Հետամուտ կ’ըլլայ կազմելու նոր մասնաճիւղեր:

ՅՕԴ. 67 (ը.կ. 52).- Շրջանային Վարչութիւնը կը հսկէ իրեն ենթակայ մարմիններու եւ ժողովներու գործունէութեան:

ՅՕԴ. 68 (ը.կ. 53).- Շրջանային Վարչութիւնը պարտի ունենայ ժողովական կանոնաւոր արձանագրութիւն, նամակագրութեան եւ շրջաբերականներու յատուկ թղթածրար, հաշուական տոմար, զորս իր գործունէութեան տեղեկագրին հետ կը ներկայացնէ Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին, որուն առջեւ պատասխանատու է հաւաքաբար:

ՅՕԴ. 69 (ը.կ. 54).- Շրջանային Վարչութիւնը կանոնաւոր կերպով Կեդրոնական Վարչութեան կը ղրկէ.-

Ա. Վարչական ժողովական նիստերու եւ Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովին ատենագրութիւնները,

Բ. Մասնաճիւղերուն յղած շրջաբերականները,

Գ. Իր շրջանի աւարտին նիւթաբարոյական գործունէութեան եւ շրջանի մասին տեղեկագիրը:

ՅՕԴ. 70 (ը.կ. 55).- Շրջանային Վարչութիւնը իրաւասու է իր անունով լիազօր ներկայացուցիչներ ուղարկելու իր մասնաճիւղերու վարչութեանց նիւթաբարոյական գործունէութիւնը քննելու, ներքին հարցերը լուծելու եւ ուղղութիւն տալու համար:

ՅՕԴ. 71 (ը.կ. 56).- Շրջանային Վարչութիւնը իրաւասու է մասնաճիւղի վարչական կազմ մը լուծելու նիւթաբարոյական սայթաքումներու, անգործունէութեան, որոշում-հրահանգներու հանդէպ անտարբերութեան եւ մասնաճիւղի ներքին կեանքին մէջ ստեղծուած դժգոհութեանց պատճառով:

Նման պարագաներու, Շրջանային Վարչութիւնը անմիջապէս կը նշանակէ վարչական կազմ, որուն առաջնահերթ պարտականութիւնը կ'ըլլայ առաւելագոյնը մինչեւ երեք ամիս, յառաջացնել մասնաճիւղի Անդամական Ընդհանուր Ժողով:

ՅՕԴ. 72 (ը.կ. 57).- Բացառիկ պարագաներու Շրջանային Վարչութիւնը իրաւասու է նշանակովի վարչութիւն առաջացնել մասնաճիւղի մը մէջ:

ՅՕԴ. 73 (ը.կ. 58).- Շրջանային Վարչութիւն մը կրնայ գործավար ունենալ, Շրջանային Ժողովի որոշումով:

ՅՕԴ. 74 (ը.կ. 59).- Միայն Շրջանային Վարչութիւնը կրնայ իր շրջանին մէջ միջ-մասնաճիւղային ձեռնարկներ, հանդիպումներ, եւ սկաուտական բանակումներ կազմակերպել:

Պարագաներու բերումով այդ պարտականութիւնը կրնայ յանձնել մասնաճիւղի մը:

ՅՕԴ. 75 (ը.կ. 60).- Շրջանային եւ Մեկուսի Շրջանի Վարչութիւնները կրնան մարզական եւ սկաուտական միջ-շրջանային հանդիպումներ կազմակերպել Կեդրոնական Վարչութեան հաւանութեամբ:

ՅՕԴ. 76 (ը.կ. 61).- Շրջանային եւ Մեկուսի Շրջանի վարչութիւնները պարտաւոր են Կեդրոնական Վարչութեան վճարել Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին կողմէ որոշուած ցենզը, ամէն տարի կանոնաւորաբար:

ՅՕԴ. 77 (ը.կ. 62).- Շրջանային Վարչութեան անդամ մը պատժելի արարքի մը համար, Շրջանային Վարչութեան մնացեալ կազմի երկու երրորդին որոշումով կը մեկուսացուի եւ իր թղթածրարը անմիջապէս կը փոխանցուի Կեդրոնական Վարչութեան առ ի տնօրինում:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅՕԴ. 78 (ը.կ. 63).- Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Գործադիր գերագոյն մարմինն է Հ.Մ.Ը.Մ.–ի Կեդրոնական Վարչութիւնը:

ՅՕԴ. 79 (ը.կ. 64).- Կեդրոնական Վարչութիւնը կ'ընտրուի Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին կողմէ, գաղտնի քուէարկութեամբ եւ ձայներու պարզ մեծամասնութեամբ:
Կեդրոնական Վարչութիւնը կը բաղկանայ **7, 9, 11** կամ **13** անդամներէ եւ կ'ընտրուի չորս տարուան համար:

ՅՕԴ. 80 (ը.կ. 65).- Կեդրոնական Վարչութիւնը, իր կազմէն որեւէ պատճառով պակսող անդամին տեղ, իր կազմը կ'ամբողջացնէ:

ՅՕԴ. 81 (ը.կ. 66).- Կեդրոնական Վարչութեան անդամ մը կրնայ ընտրուիլ երկու յաջորդական շրջաններու համար, ապա մէկ շրջան դադարէ մը վերջ միայն, կրնայ վերընտրուիլ նոյն հերթականութեամբ:

ՅՕԴ. 82 (ը.կ. 67).- Կեդրոնական Վարչութեան անդամ մը կրնայ ընտրուիլ առնուազն 10 տարուան Հ.Մ.Ը.Մ.-ական մը, որ շրջանի մը Շրջանային Վարչութեան անդամ կամ Շրջանային

Վարչութեան մակարդակի յանձնախումբի մէջ եղած է կամ վարած՝ համապատասխան պաշտօն:

ՅՕԴ. 83 (ը.կ. 68).- Կեդրոնական Վարչութեան կը պատկանի Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Ծրագրի, կազմակերպչական կանոններու եւ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի որոշումներուն մեկնաբանութեան իրաւունքը:

ՅՕԴ. 84 (ը.կ. 69).- Կեդրոնական Վարչութիւնը կը գործադրէ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի որոշումները եւ կը հսկէ անոնց գործադրութեան՝ շրջաններէն ներս:

ՅՕԴ. 85 (ը.կ. 70).- Կեդրոնական Վարչութիւնը կը հսկէ, որ Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովներու որոշումներուն եւ Շրջանային Վարչութեանց գործունէութիւնը չհակասեն միութեան Ծրագիր-Կանոնագրին եւ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի որոշումներուն:

ՅՕԴ. 86 (ը.կ. 71).- Շրջաններու պահանջով, կամ անհրաժեշտ պարագային իր որոշումով, Կեդրոնական Վարչութիւնը միութենական գործերուն համար կրնայ ներկայացուցիչներ ղրկել շրջանները, որոշ պարտականութեամբ:

ՅՕԴ. 87 (ը.կ. 72).- Կեդրոնական Վարչութիւնը պարտաւոր է պահել ատենագրութեան, նամակագրութեան, շրջաբերականներու եւ հաշուական համապատասխան թղթածրարներ, զորս իր գործունէութեան տեղեկագրին հետ կը ներկայացնէ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին եւ որուն պատասխանատու է հաւաքաբար:

ՅՕԴ. 88 (ը.կ. 73).- Միայն Կեդրոնական Վարչութիւնը կրնայ համագաղութային հանդիպումներ եւ սկաուտական բանակումներ կազմակերպել, հաւաքատեղիի Շրջանային Վարչութեան կամ Մեկուսի Շրջանի Վարչութեան Գործակցութեամբ:

ՅՕԴ. 89 (ը.կ. 74).- Կեդրոնական Վարչութիւնը, իր քառամեակի աւարտին, կը հրաւիրէ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողով, որու գումարումի թուականէն վեց ամիս առաջ շրջանային եւ մեկուսի վարչութիւններուն կը ղրկէ Ժողովի օրակարգը:

ՅՕԴ. 90 (ը.կ. 75).- Բացառիկ պարագաներու, Կեդրոնական Վարչութիւնը իրաւասու է լուծելու շրջանի վարչական կազմ մը եւ անոր տեղ նորը նշանակելու: Նշանակուած Վարչութիւնը մինչեւ վեց ամիս պարտաւոր է հրաւիրելու Շրջանային Ներկայացուցչական կամ Անդամական Ընդհանուր Ժողով, ընտրելու նոր վարչութիւն:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ԸՆՏՐԱԿԱՆ

ՅՕԴ. 91 (ը.կ. 76).- Տասնըութ տարիքը լրացուցած, եւ առնուազն վեց ամիս Հ.Մ.Ը.Մ.-ի շարքերուն անդամակցած բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ.-ականները իրաւունք ունին քուէարկելու:

ՅՕԴ. 92 (ը.կ. 77).- Ընտրութիւնները կը կատարուին գաղտնի քուէարկութեամբ: Քուէներու ընդհանուր թիւէն կը զեղչուին ճերմակ քուէները եւ մնացեալին կէսէն աւելին ստացողը ընտրուած կը համարուի, պայմանաւ որ ճերմակ քուէներուն թիւը՝ ընտրելու իրաւունք ունեցողներու թիւի կէսէն աւելի չըլլայ:

ՆԻՒԹԱԿԱՆ ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ

ՅՕԴ. 93 (ը.կ. 78).- Միութեան հասոյթի միջոցներն են. անդամավճարներ, մուտքի տուրքեր, միութենական հանդէսներէ եւ մրցումներէ գոյացած գումարներ, նուէրներ, հանգանակութիւններ եւ կտակներ ու մնայուն հասոյթի աղբիւրներ:

ՅՕԴ. 94 (ը.կ. 79).- Վարչութեան մը արտօնուած չէ Միութեան գանձը առեւտրական շահարկումի ենթարկել: Բացառութիւն կարելի է կատարել գերադաս վարչութեան եւ գերադաս ժողովի հաւանութեամբ:

ՅՕԴ. 95 (ը.կ. 80).- Մանաճիւղ մը քոյր մասնաճիւղի մը սահմանին մէջ որեւէ հասութաբեեր ձեռնարկի համար պարտաւոր է Շրջանային Վարչութեան եւ տեղական վարչութեան հաւանութիւնը առնել:

ՅՕԴ. 96 (ը.կ. 81).- Վարչութիւնները Միութենէն դուրս որեւէ ձեռնարկի չեն կրնար յատկացումներ ընել իրենց գանձէն: Բացառիկ պարագաներու գերադաս մարմնի հաւանութիւնր ստանալը անհրաժեշտ է:

ՅՕԴ. 97 (ը.կ. 82).- Վարչութիւնները չեն կրնար իրենց գանձէն որեւէ փոխատուութիւն ընել ոեւէ անհատի (անդամ կամ ոչ), ինչպէս նաեւ որեւէ կազմակերպութեան: Այլ տեսակի փոխատուութիւններ կը կարօտին գերադաս վարչութիւններու հաւանութեան:

ՅՕԴ. 98 (ը.կ. 83).- Վարչութիւնները փոխառութիւն կրնան ընել՝ եւ կամ կալուածներ գրաւականի տակ կրնան դնել միայն գերադաս մարմնի հաւանութեամբ:

ՀԱՇՈՒԱԿԱՆ

ՅՕԴ. 99 (ը.կ. 84).- Ամէն մարմին պարտաւոր է ստացած գումարին համար տալ համապատասխան կնքուած ընկալագիր գանձապահին ստորագրութեամբ:

ՅՕԴ. 100 (ը.կ. 85).- Բոլոր վարչութիւնները պարտաւոր են իրենց հաշիւները պահել կանոնաւոր եւ օրինաւոր հաշուապահութեամբ:

ՅՕԴ. 101 (ը.կ. 86).- Արգիլուած է որեւէ հիմնադրամ գործածել տարբեր նպատակի:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՅՕԴ. 102 (ը.կ. 87).- Մարզական խաղերը կ'ունենան իրենց յատուկ Ներքին Կանոնագրութիւնը, որ պէտք է վաւերացուած ըլլայ համապատասխան վարչութեան կողմէ:

ԳՈՅՔԵՐ ԵՒ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐ

ՅՕԴ. 103 (ը.կ. 88).- Իւրաքանչիւր վարչութիւն պարտաւոր է ունենալ գոյքերու կանոնաւոր տոմար, ուր թուագրեալ նշանակուած պէտք է ըլլան մասնաճիւղի գոյքերը, համապատասխան մանրամասնութիւններով:

ՅՕԴ. 104 (ը.կ. 89).- Իւրաքանչիւր շրջանի անշարժ կալուածները (դաշտ, մարզարան, ակումբ, եւայլն), Կեդրոնական Վարչութեան հաւանութեամբ, պետութեան մօտ կ'արձանագրուին շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.-ի անունով: Բացառիկ պարագաներու, կը յանձնուին Կեդրոնական Վարչութեան կարգադրութեան:

ՅՕԴ. 105 (ը.կ. 90).- Կալուածները կրնան ծախուիլ համապատասխան Ժողովներու որոշումով եւ գերադաս վարչութիւններու վաւերացումով:

ՅՕԴ. 106 (ը.կ. 91).- Մասնաճիւղ մը լուծուելու պարագային՝ անշարժ եւ շարժուն կալուածները եւ իրաւունքները կը փոխանցուին համապատասխան գերադաս վարչութեան:

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ

ՅՕԴ. 107 (ը.կ. 92).- Հակակարգապահական արարքի մէջ կը նկատուի անդամ մը երբ.

Ա. Կազմակերպական կանոններու եւ պատգամաւորական ժողով-ներու որոշումներուն դէմ կը մեղանչէ:

Բ. Շրջանային Վարչութեան կամ մասնաճիւղի վարչութեան որոշումներուն չ'ենթարկուիր:

Գ. Անդամատուրք չի վճարեր:

Դ. Ժողովներէ կը բացակայի:

Ե. Մարմիններու պաշտօնավարութեան շրջանին, անոնց դէմ պայ-քար կը մղէ: Քննադատութիւնները թոյլատրելի են միայն իրաւասու ժողովներու մէջ:

Զ. Հարցի մը, հակականոնագրային ձեւով ընթացք տալու համար, հանրագրութիւններ կը կազմէ:

Է. Գոյք կամ դրամ կ'իւրացնէ:

ՅՕԴ. 108 (ը.կ. 93).- Միութեան պատիժներն են.

ա. նկատողութիւն, դիտողութիւն

բ. յանդիմանութիւն

գ. քուէարկելու իրաւունքէ զրկում

դ. քնարկելու իրաւունքէ զրկում

ե. կախակայում

զ. հեռացում

է. արտաքսում:

ՅՕԴ. 109 (ը.կ. 94).- Կարգապահական տեսակէտով ամէն անդամ պատասխանատու է այն վարչութեան, որուն իրաւասութեանց դէմ յանցանք գործած է:

ՅՕԴ. 110 (ը.կ. 95).- Մարմիններն ու Ժողովները, իրենց ենթակայ անդամներուն մասին կարգապահական պատիժներ տնօրինելու պարագային, պարտաւոր են պաշտպանուելու հնարաւորութիւն տալ ենթակային:

ՅՕԴ. 111 (ը.կ. 96).- Պատժական ամէն որոշում կը տրուի ձայներու երկու երրորդի մեծամասնութեամբ:

ՅՕԴ. 112 (ը.կ. 97).- Մարմիններու եւ Ժողովներու պատժական որոշումները վերջնական են. եթէ բողոք չկայ անոնց դէմ: Բողոքել կարելի է անմիջականօրէն գերադաս վարչութեան: Բողոքաոու ժողովներու եւ մարմիններու որոշումները վերջնական են:

Ծանօթ.–
Ա. Դատավճիռի մը դէմ բողոքողը կը զրկուի իր դատը գերադաս ժողովին եւ կամ մարմնին ներկայացնելու իրաւունքէն. եթէ իր բողոքը հրապարակուած է մամուլի միջոցով կամ հանրային բեմերէ
Բ. Բողոքը գրաւոր կը ներկայացուի պատիժ որոշող մարմնին կամ ժողովին միջոցով

ՅՕԴ. 113 (ը.կ. 98).- Կարգապահական պատիժներու դէմ բողոքել կարելի է մինչեւ երկու ամիս, հաշուելով որոշումը հաղորդուած թուականէն Բողոքաոու մարմինը կամ ժողովը հարցը կրնայ քննել ինք կամ քննութիւնը յանձնել յատուկ դատական ատեանի:

ՅՕԴ. 114 (ը.կ. 99).- Հ.Մ.Ը.Մ.-էն հեռացման որոշում կը տրուի Շրջանային Վարչութեան կողմէ, եւ շարքերուն կը փոխանցուի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ միութենական համապատասխան կարգով:

ՅՕԴ. 115 (ը.կ. 100).- Հ.Մ.Ը.Մ.-էն արտաքսման որոշում կը տրուի եւ շարքերուն կը Փոխանցուի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ, միութենական համապատասխան կարգով:

ՅՕԴ. 116 (ը.կ. 101).- Ժողովներէ յաճախ բացակայող անդամ մը կը ստանայ նկատողութիւն, իսկ կրկնութեանց պարագային յանդիմանութիւն:

ՅՕԴ. 117 (ը.կ. 102).- Մէկ տարի անդամատուրք չվճարող անդամ մը կը զրկուի ընտրելու եւ ընտրուելու իրաւունքէն: Յաջորդական երեք տարիներ անդամատուրք չվճարող անդամ մը դադրած կը նկատուի Միութեան շարքերէն:

ՅՕԴ. 118 (ը.կ. 103).- Կազմակերպական կանոններու դէմ մեղանչողները, վարչական կարգադրութեանց դէմ անսաստողները, հակաօրինական կերպով քննադատողները, հանրագրութիւն կազմողները՝ մարմնին կամ Ժողովներու կողմէ կը կախակայուին:

Ծանօթ.-
Ա. Կախակայուած անդամ մը ժամանակաւոր կերպով կը դադրի Միութեան անդամ ըլլալէ, չի կրնար մաս կազմել մարմնի մը եւ մասնակցիլ Ընդհանուր Ժողովներու:
Բ. Կախակայումը առաւելագոյն մէկ տարուան շրջանի համար կ'ըլլայ:
Գ. Կախակայման շրջանը լրանալուն՝ ենթական կը վերստանայ Միութեան անդամի բոլոր իրաւունքները:

ՅՕԴ. 119 (ը.կ. 104).- Կախակայուած անդամներ զերծ չեն կացուցուիր իրենց նիւթական պարտաւորութիւններէն:

ՅՕԴ. 120 (ը.կ. 105).- Միութեան գաղափարական ուղղութեան դէմ գործողները, կարգապահական յանցանքներու համար յաճախակի պատիժ ստացողները, Միութեան գոյքը եւ դրամը իւրացնողները Միութենէն կը հեռացուին, իսկ ծայրահեղ պարագաներու կ'արտաքսուին:

Ծանօթ.- Հեռացուած անդամ մը հեռացման թուականէն երկու տարի յետոյ կրնայ գրաւոր դիմում կատարել զինք հեռացնող մարմնին կամ ժողովին: Վերընդունման իրաւունքը կը պատկանի հեռացման որոշումը տնօրինող մարմնին կամ ժողովին: